

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Analýza financování matričních úřadů
Analysis of the Civil Registry Office Financing

Student: Kateřina Kolářová

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Richard Bartes

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Kateřina Kolářová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Analýza financování matričních úřadů**
Analysis of the Civil Registry Office Financing
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Historie a současná podoba matričních úřadů
  3. Způsob financování matričních úřadů
  4. Srovnání současného způsobu financování s návrhem změn Ministerstva vnitra ČR
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

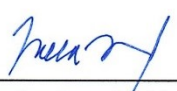
Seznam doporučené odborné literatury:

KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-727-9.
LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. ISBN 978-80-7402-295-1.
SLÁDEČEK, V., O. POUPEROVÁ a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. Praha: Leges, 2014. 494 s. ISBN 978-80-87576-48-9.

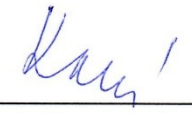
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Richard Bartes**

Datum zadání: 22.11.2019
Datum odevzdání: 07.05.2020

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, pod vedením vedoucího bakalářské práce, na základě uvedených zdrojů.

Ve Svěbohově dne 15. 5. 2020

Kolářová

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala Mgr. Richardu Bartesovi za vedení bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala matrikářkám města Zábřeh za poskytnutí materiálů a cenných rad.

Obsah

1	Úvod	4
2	Historie a současná podoba matričních úřadů.....	6
2.1	Historický vývoj.....	6
2.1.1	Židovské matriky.....	10
2.1.2	Vojenské matriky	11
2.1.3	Protestantské a civilní matriky	12
2.1.4	Zákon č. 268 ze dne 7. prosince 1949 o matrikách	12
2.2	Současná podoba matrik v České republice	12
2.2.1	Kniha narození	16
2.2.2	Kniha manželství.....	17
2.2.3	Kniha partnerství	17
2.2.4	Kniha úmrtí	18
2.2.5	Důležité právní předpisy	18
3	Způsob financování matričních úřadů.....	19
3.1	Výpočet příspěvku na matriční agendu, který byl uplatňován do roku 2019	21
3.1.1	Obec s matričním úřadem a obec s pověřeným úřadem	21
3.1.2	Obec s rozšířenou působností	22
3.1.3	Hlavní město Praha.....	23
3.2	Výpočet příspěvku na matriční agendu uplatňovaný od roku 2020	24
3.2.1	Výpočet dle počtu obyvatel.....	24
3.2.2	Výkonové financování	25
3.2.3	Hlavní město Praha.....	25
3.2.4	Výpočet příspěvku na matriční činnost pro město Zábřeh	26
3.3	Poplatky	27
3.4	Výkon matričních úřadů dle správního obvodu	28
4	Srovnání současného způsobu financování s návrhem Ministerstva vnitra na změny	29
4.1	Návrh na změnu financování matričních úřadů, který nabyl platnosti zákonem č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2020	29
4.2	Srovnání financování výkonu matričních úřadů vybraných obcí v letech 2018 a 2020	33
4.3	Návrh na optimalizaci sítě matričních úřadů.....	37
5	Závěr	40
	Seznam použitých zdrojů.....	42
	Seznam zkratk.....	48

1 Úvod

V dnešní době je v České republice 1 274 matričních úřadů, prostřednictvím kterých jsou evidovány a poskytovány informace o minulé i současné populaci. Jsou zde zaznamenávány informace o narození, uzavírání manželství a úmrtí, jež jsou tři životní milníky každého člověka. Činnost matričních úřadů je financována ze státního rozpočtu příspěvkem na matriční činnost, který je součástí příspěvku na výkon státní správy. Aktuálností tohoto tématu je nově přijatý zákon, kterým je řešena nespravedlnost poskytování příspěvků na matriční činnost.

První část závěrečné práce je věnována historii, vývoji matričních úřadů, matričních zápisů a jsou zde představeny jednotlivé typy matrik. V druhé polovině kapitoly je řešena současná podoba matričních úřadů, jejichž činnost je vymezena zákonem č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem druhé části bakalářské práce je financování matričních úřadů, které bylo změněno zákonem 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020. Do roku 2019 byla činnost matriční agentury financována podle typu obce, velikosti jejího správního obvodu a správního centra. Od roku 2020 je financování matriční agentury rozšířeno o výkonovou část. Tato skutečnost má zabránit nespravedlnosti a ne hospodárnosti v poskytování příspěvku. V této části bakalářské práce jsou uvedeny správní poplatky související s výkonem matriční agentury.

V třetí, praktické části bakalářské práce je srovnáno financování matriční činnosti do roku 2019 a financování matriční činnosti v roce 2020. Pro srovnání je vybráno sedm obcí dle počtu obyvatel a jsou zde vypočteny příspěvky dvou obcí. Jedná se o obec Postřelmov, které se příspěvek po změně snížil, a město Šumperk, kterému se příspěvek po změně zvýšil. V této části jsou uvedeny informace o dvou návrzích Ministerstva vnitra České republiky. Jedná se o návrh optimalizace sítě matričních úřadů a návrh na změnu financování agentury matričních úřadů, který byl schválen a v upravené podobě se stal platným.

Při zpracování bakalářské práce je vycházeno z knižních publikací, a to hlavně v části zabývající se historií a vývojem matričních úřadů. V části týkající se současné podoby matrik jsou primárně využity právní předpisy. Při zpracování kapitoly je převážně využita metoda deskripce. Druhá část práce, kde jsou využity metody deskripce a výpočtu, je vypracována na základě právních předpisů, dokumentů Ministerstva vnitra České republiky a Zastupitelstva hlavního města Prahy. Praktická část závěrečné práce je primárně zpracována dle právních předpisů a dokumentů Ministerstva vnitra ČR. V této kapitole je využita analýza a komparace.

Cílem práce je vysvětlení pojmu a významu matrik. Hlavním výsledkem je pochopení způsobu financování matričních úřadů čtenářem a srovnání současného způsobu financování s návrhem změn Ministerstva vnitra České republiky, který byl počátkem roku 2020 uzákoněn.

2 Historie a současná podoba matričních úřadů

„Slovo matrika se vyvinulo z latinského výrazu matricula, což byl původně seznam kleriků ustanovených při katedrálním, kolegiálním či farním chrámu a opatřených obročím.“¹ Dnešní význam slova matrika se užívá od 17. století² a jedná se o evidenci, do které jsou zapisovány údaje o nově narozených, zemřelých a údaje o sňatcích.³ „Název „matrika“ údajně poprvé použil biskup Augustin Barbosa v první polovině 17. století. V právním předpisu pak měl být tento termín poprvé užit ve dvorském dekretu z 22.2.1722.“⁴

V České republice je vývoj matrik rozdělený do čtyř časových etap, kterými jsou:

1. etapa: do vydání císařského patentu v roce 1784,
2. etapa: od roku 1784 do 1.1.1950,
3. etapa: 1.1.1950 až 1.7.2001,
4. etapa: od 1.7.2001.⁵

2.1 Historický vývoj

Původními matrikami v historii byly matriky církevní, katolické. Jejich vznik souvisel se zakládáním farních úřadů již ve třetím století našeho letopočtu, kdy se začaly psát evidence křtů. V průběhu dějin se vývoj všech typů matrik, katolických, nekatolických, vojenských a civilních, prolínal. Prvním důležitým krokem ve vývoji matriční činnosti byly tzv. diptychy. Jednalo se o tabulky s výpisy členů církve. Hlavním důvodem pro zavedení těchto seznamů s informacemi o občanech, byla již od počátku dějin potřeba vedení záznamů o příbuzenských vztazích, včetně duchovních svazků.⁶ V 6. století byly tyto evidence upravovány, stejně tak jako nově vzniklé registry manželství, díky byzantskému císaři Justiniánovi. Kladl se důraz na vedení záznamů všech bohoslužebných jednání.⁷ Z tohoto období není zachováno příliš

---

¹ PETERKA, Josef. *Cesta k rodinným kořenům aneb Praktická příručka občanské genealogie*. 1. vyd. Praha: Libri, 2016. 373 s. ISBN 978-80-7277-207-7, str. 40

² PETERKA, 2016

³ Zákon č. 301 ze dne 2. srpna 2000 o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 85, s. 4107-4123. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3473>, ISSN 1211-1244

⁴ HENYCH, Václav. *Zákon o matrikách s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 349 s. ISBN 978-80-7380-55-8, str. 11

⁵ HENYCH, 2015

⁶ PETERKA, 2016

⁷ PETERKA, 2016

informací. Ve století 10. byly přijaty dva důležité zákony pro uzavírání sňatků, a to edictum Boleslai ducis, z roku 992, a decreta Bracislai ducis. Prvním zákonem bylo nařízeno rozlučovat manželství z důvodu porušení církevních zákonů. Na základě dekretu byla zakázána polygamie.⁸ Dalšími roky, kdy se pojednávalo o matrikách, jsou léta 1137 a 1212. Není však potvrzeno, že se podle těchto nařízení matriky vedly.⁹ V roce 1137 byl svolán III. lateránský koncil,¹⁰ na kterém bylo pojednáváno o důležitosti zaznamenávání informací o osobách s církevními svátostmi.¹¹ Protože počátek matričních zápisů souvisel s církví, nebyly psány knihy narození, ale knihy křtů. Až v roce 1212 zasedal pařížský koncil, pojednávající o nutnosti zápisu dnu narození, křtu a úmrtí v matričních knihách. Nejstarší dochovaná matrika pochází z Francie ze 14. století. V následujících dvou stoletích se matriky začaly sepisovat ve většině evropských zemích.¹²

V Českých zemích jsou vedeny matriky od 16. století, kdy je začali psát němečtí luteráni. Konkrétně evidence sňatků jsou vedeny od roku 1531 a evidence křtů od roku 1546. Do roku 1563 nebylo vedení matrik povinné. V letech 1545-1563 zasedal tridentský koncil, díky němuž bylo v roce 1563 vydáno nařízení katolickým farářům vést matriční knihy. I přes toto nařízení byly v českých zemích matriky vedeny málo, nejvíce se vedly evangelické a německé. Až v roce 1591 bylo rozhodnuto o povinnosti vedení matrik na Moravě, na olomoucké synodě. O několik let později, v roce 1605, bylo vydáno stejné rozhodnutí v Čechách, na pražské synodě. Dalším důležitým milníkem pro vedení matričních knih byl Římský rituál v roce 1614. Jednalo se o první předpis, formulář, podle kterého měli kněží matriční údaje zapisovat. V zápisu měl být uveden datum svatby a ohlášek, dále jména snoubenců, jejich otců a farnost, ve které působili. V zápisu bylo obsaženo i potvrzení, že neexistují překážky pro vznik manželství. Informace o jméně oddávajícího a jeho zasvěceném kostele byly také součástí zápisu. Avšak v Čechách se tento předpis nedodržel. V roce 1620 se udála bitva na Bílé hoře, ve které bylo převážné množství matričních zápisů zničeno. Většina dochovaných matričních knih byla protestantských.¹³

---

⁸ KAPRAS, Jan. *Manželské právo majetkové dle českého práva majetkového*. Praha: Král. čes. společ. nauk. 1908. 85 s.

⁹ PETERKA, 2016

¹⁰ FRANZEN, August. *Malé dějiny církve*. 3. vyd. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. 398 s. ISBN 80-7195-082-3

¹¹ HENYCH, 2015

¹² PETERKA, 2016

¹³ PETERKA, 2016

Za vlády Marie Terezie, v druhé polovině 18. století, došlo k několika přínosným opatřením. Jednalo se například o očíslování domů a nařízení, které slibovalo zápisy do matričních knih, a to bezplatně.¹⁴ Nově nebyly zápisy prováděny ve větách, ale byly vypisovány do určitých sloupců a řádků. Do zápisů přibýly jména otců nemanželských dětí.¹⁵ Následník Marie Terezie, Josef II., vydal za deset let své vlády několik důležitých právních norem týkajících se matrik, jde o:

- patent ze dne 1. listopadu 1780, dle kterého měli obyvatelé povinnost užívat jméno i příjmení,¹⁶
- patent ze dne 1. května 1781, jímž se matriky stali veřejnými listinami,¹⁷
- toleranční patent ze dne 20. října 1781, kterým bylo přiznáno luterství, kalvinismus, pravoslavlí,¹⁸
- manželský patent ze dne 16. ledna 1783,¹⁹
- císařský patent ze dne 20. února 1784, o vedení matrik narozených, oddaných a zemřelých farními úřady,
- dvorský dekret ze dne 19. července 1784, o jednotném postupu při vedení matrik,
- dvorský dekret ze dne 15. září 1786, o vedení matrik humanitními ústavy, nemocnicemi, porodnicemi a nalezcí,
- patent o vedení matrik a knih obřezek v jazyce německém a s německými pevně stanovenými jmény a příjmeními, ze dne 28. července 1787,
- dvorský dekret ze dne 6. října 1788, o zápisu svědků křtu na místě křtu,
- dvorský dekret ze dne 30. dubna 1789, jímž se stanoví formuláře křestních, oddacích a úmrtních listů.²⁰

---

¹⁴ MAREČKOVÁ, Marie. *Příručka praktické genealogie: Jak sestavit rodokmen*. 1. vyd. Praha-Litomyšl: Paseka, 2004. 192 s. ISBN 80-7185-662-2

¹⁵ 1) SCHELLE, Karel a Jaromír TAUCHEN. *Encyklopedie českých právních dějin: Pa-Právní*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 934 s. ISBN 978-80-7380-638-5

¹⁶ SLÁDEČEK, V., O. POUPEROVÁ a kolektiv. *Správní právo-zvláštní část*. Praha: Leges, 2011. 416 s. ISBN 978-80-87212-80-6

¹⁷ 1) SCHELLE a TAUCHEN, 2016

¹⁸ ČAPKA, František. *Dějiny země Koruny české v datech*. 1. vyd. Praha: Libri, 1998. 815 s. ISBN 80-85983-51-6

¹⁹ 1) SCHELLE a TAUCHEN, 2016

²⁰ KNAPP, Karel a Zdeňka VAŇKOVÁ. *Komentář k zákonu o matrikách a k zákonu o užívání a změně jména a příjmení*. 1. vyd. Praha: Orbis. 1956. 375 s.

Díky těmto patentům došlo k rozdělení vedení matrik podle farností. Kněží měli povinnost vést tři matriční knihy, a to pro narození, svatby a úmrtí. V únoru roku 1784, patentem o matrikách, byl pro zápisy zaveden jednotný formulář.²¹

V matrikách narozených bylo zaznamenáváno datum narození, pohlaví, jméno a číslo domu. Také se v knihách uváděla jména rodičů, jejich vyznání a zda bylo dítě manželské či nemanželské. Dále se psala jména kmotrů, jejich stav a jméno křtícího kněze. Od roku 1789 se zapisovalo rodné příjmení matky a jméno porodní báby. V roce 1794 bylo nařízeno zapisovat jména rodičů matky a jejich bydliště, což ale bylo prováděno až od roku 1810. Až v roce 1850 se začali zapisovat jména rodičů otce.²²

Do matrik oddaných, které byly poprvé sjednoceny v roce 1771 Marií Terezií, byla zapisována jména oddávajícího, snoubenců a někdy i jejich rodičů. Dále bylo zaznamenáváno náboženství snoubenců, datum svatby, místo a číslo popisné. Od roku 1771 se ohlášky nezapisovaly do matričních knih, ale speciálních knih ohlášek. Patentem o matrikách Josefa II. byly nově přidány údaje o stavu a věku snoubenců a také jména a stav svědků. Dispens a prominutí ohlášek byly také součástí matričního zápisu. Do knih oddavek se od roku 1784 nezapisovaly jména rodičů. To se ale změnilo v roce 1794, kdy se začalo psát jméno matky, a v roce 1811 se již zaznamenávaly jména rodičů obou. Zajímavé je, že od roku 1753 byla hranice dospělosti 24. Pokud byly snoubenci nezletilí, byl nutný souhlas otce či jeho zástupce. Tato hranice byla stanovena pouze pro šlechtu a svobodné osoby, poddaných se to netýkalo.²³ „*Předtím to bylo 20 let, ale až do zmíněného roku 1811 platila zletilost jen pro šlechtu a svobodné lidi, neboť zletilost poddaných tenkrát nikoho nezajímala.*“²⁴

Matriky zemřelých, po nařízeních Josefa II., obsahovaly datum úmrtí, datum pohřbu, pohlaví, jméno, příjmení, věk, vyznání a důvod úmrtí zemřelého. Dále se zapisovalo jméno zaopatřující osoby a jméno kněze, který tělo pohřbíval.²⁵

V roce 1790 byl vydán dvorský dekret, díky kterému vznikaly u matrik indexy, rejstříky jmen.²⁶ O dva roky později bylo nařízeno číslování listů, což nebylo moc dodržováno. Ve stejném roce se začaly zápisy protahovat nitěmi, což mělo zamezit odstraňování a výměně listů. V roce 1799 v českých zemích bylo nařízeno vedení opisů matričních zápisů křestních

---

²¹ 1) SCHELLE, TAUCHEN, 2016

²² PETERKA, 2016

²³ PETERKA, 2016

²⁴ PETERKA, 2016, str. 113

²⁵ PETERKA, 2016

²⁶ MAREČKOVÁ, 2004

a oddacích. Až v roce 1829 bylo umožněno evangelíkům vedení matrik. Jejich opisy museli posílat katolickým kněžím, a to až do roku 1849. V následujících letech byly upraveny formuláře a v roce 1898 byl nařízen určitý počet zápisů na stránku, aby bylo místo na opravy, které mohl farář dělat pouze po souhlasu zemského úřadu a biskupského ordinariátu. Schválení oprav bylo nutné, aby bylo zabráněno nečitelnostem.²⁷

2.1.1 Židovské matriky

Do židovských matričních knih, tzv. knih obřízek, se zapisovali pouze narození chlapci, kteří dostávali jména osmý den po narození, při obřízce. Tyto knihy se začaly objevovat v 2. polovině 17. století, avšak byly brány jako soukromý majetek, proto se jich moc nedochovalo.²⁸ Dívky dostávaly jména také zhruba osmý den po narození, ale při obřadu dání jména. Od roku 1726 platil pro židy familiantský zákon, který povoloval pouze sňatek nejstaršího syna. Ten však musel prokázat znalost německého jazyka a zaplatit 300-500 zlatých. Pokud se chtěli oženit mladší členové rodiny, museli vycestovat ze země, aby se nezvyšoval počet židovských rodin. Toto nařízení bylo platné až do roku 1849.²⁹ Od roku 1784, díky císařskému patentu, se začaly evidovat všechny narození, sňatky i úmrtí. Pro židovskou populaci byl také důležitý patent z roku 1787, o vedení matrik a knih obřízek v jazyce německém a s německými pevně stanovenými jmény a příjmeními, protože byly předešlé roky do knih zapisovány pouze křestní jména.³⁰ Tímto nařízením bylo přikázáno, aby si židovští občané vybrali rodová jména.³¹ Židovské populaci bylo dovoleno užívat pouze 35 ženských a 110 mužských jmen, a to nařízením Josefa II. Na seznam zakázaných jmen dal Josef II. jména, která byla židy hojně využívána.³² Další důležitý právní akt pro židovské matriky, vydaný 3. srpna 1797, se nazýval Patent systemální židovský.³³ Díky tomu nařízení měli židovští učitelé a jiné pověřené osoby povinnost vést matriky a zároveň měli povinnost vést židovské matriky i katoličtí kněží.³⁴

---

²⁷ PETERKA, 2016

²⁸ VESELSKÁ, Dana. *Nechť mu Bůh dá vyrůst: narození dítěte v kultuře a zvycích českých a moravských Židů*. Praha: Židovské muzeum, 2009. 311 s. ISBN 978-80-86889-94-8

²⁹ BONDY, Ruth. *Rodinné dědictví: Jména Židů v Čechách a na Moravě*. 1. vyd. Praha: nakl. Franze Kafky, 2006. 208 s. ISBN 80-86911-06-3

³⁰ VESELSKÁ, 2009

³¹ ŘIČAR, Kristoslav. *Občanská genealogie: základy rodopisné práce*. 1. vyd. Praha: I. Železný, 2000. 136 s. ISBN 80-240-1080-1

³² PETERKA, 2016

³³ 1) SCHELLE, TAUCHEN, 2016

³⁴ PETERKA, 2016

Od roku 1837 v Čechách a 1846 na Moravě a Slezsku si nově mohli židé vybrat, zda budou jejich údaje zapsány do matrik židovských, nebo katolických. V katolických knihách byla pro židy nejčastěji vyhrazena jedna poslední strana. Až v roce 1868 se židovské matriky staly veřejnými listinami.³⁵

V době války byly židovské matriky zabavovány gestapem k identifikaci lidí židovské národnosti³⁶ a v období let 1939-1944 nebyly vůbec vedeny. Po skončení války byly kopie matrik prohlášeny za originální a nadále byly doplňovány. Židovské matriky jsou dnes uschovány v Národním archivu v Praze.³⁷

2.1.2 Vojské matriky

Nejstarší dochované vojenské matriky pochází z roku 1621. Prvním právním dokumentem, který upravoval tento typ matrik, byl vojenský reglement z roku 1768.³⁸ Dále bylo vydáno nařízení říšského ministerstva vojenství č. 3087 ze dne 5. července 1887.³⁹ Vojenské matriky tehdy vedli polní kuráti podle pluků. Evidence matrik byly rozděleny do několika skupin. Původně se jednalo o matriky pro jezdecko a pěchotu. Pro ostatní členy vojska se vedly knihy posádkové. Později se začaly psát i matriky invalidoven a vojenských nemocnic. Díky nařízení v roce 1771 bylo určeno, kdo pod jakou správou spadal. Menší posádky spadaly pod civilní matriky, stejně jako domobranci v období míru. Pokud bylo období války, psali se domobranci do zvláštních matrik.⁴⁰ Od 50. let 19. století vznikaly nové matriky, a to pro uskupení dělostřelecké, vozatajské a matriky ženijní. Stávalo se, že vojáci byly zapisováni do matričních knih v místě, kde se zrovna nacházeli. Oficiálně měli polní kuráti pravomoc pro zapisování vojáků dočasných a faráři měli pravomoc pro zapisování stálé posádky. Dalším právním dokumentem upravující vojenské matriky bylo nařízení ministerstva národní obrany z 26. července 1906, pro zemskou obranu.⁴¹ V Českých zemích byl tento typ matrik zrušen až v roce 1948. Tzv. živé matriky (záznamy mladší 100 let) byly dány na matriční úřad v Praze, ostatní knihy jsou ve Vojenském historickém archivu.⁴²

---

³⁵ PETERKA, 2016

³⁶ SLÁDEK, Oldřich. *Zločinná role gestapa*. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 1986. 448 s.

³⁷ NÁRODNÍ ARCHIV ČESKÉ REPUBLIKY. NAČR: *Matriky židovských náboženských obcí v českých krajích* [online]. NAČR, 1999 [cit. 5.2.2020]. Dostupné z: <http://web.nacr.cz/pomucky/data/100000010/0167/ap.pdf>

³⁸ PETERKA, 2016

³⁹ 2) SCHELLE, Karel a Jaromír TAUCHEN. *Encyklopedie českých právních dějin, K-M*, Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 1. vyd. 878 s. ISBN 978-80-7380-602-6

⁴⁰ PETERKA 2016

⁴¹ 2) SCHELLE, TAUCHEN, 2016

⁴² PETERKA, 2016

2.1.3 Protestantské a civilní matriky

Protestantské matriky začaly vznikat díky dekretu dvorské kanceláře z 26.11.1829, který umožnil vedení matrik nekatolíkům. I přes toto povolení musely být takto vedené matriky odesílány do matrik veřejných.⁴³ V roce 1849 se protestantské matriky staly veřejnými listinami, ale až díky Protestantskému patentu, vydanému v roce 1861, došlo ke zrovnoprávnění nekatolíků.⁴⁴

V roce 1868 byly povoleny občanské sňatky. Tato událost je začátkem vzniku civilních matrik, zapisovány ale byly pouze sňatky. Až od roku 1870 se začaly vést matriky všech typů, tedy narození, sňatků, úmrtí.⁴⁵

2.1.4 Zákon č. 268 ze dne 7. prosince 1949 o matrikách

*„Vedoucím momentem nové úpravy matričního práva je potřeba jednotného systému státních matrik, jako předpokladu pro zavedení obligatorního civilního sňatku, k němuž dochází za reformy manželského a rodinného práva.“*⁴⁶ Dalším důvodem pro vznik právního předpisu v Českých zemích byla nejednotnost systému a platnost právních předpisů vydaných v 18. století Josefem II. Před novou právní úpravou roku 1948 platilo v některých částech tehdejší republiky právo německé a uherské. Matriční knihy pro věřící byli vedeny faráři podle náboženské příslušnosti a pro občany bez vyznání byly matriky vedeny okresními národními výbory.⁴⁷ Je zřejmé, že sjednocení matriční činnosti bylo nutné.

2.2 Současná podoba matrik v České republice

Výkon matriční činnosti v České republice je vymezen zákonem č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.⁴⁸

---

⁴³ TRETERA, Jiří Rajmund. *Stát a církev v České republice*. 1. vyd. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství. 2002, 156 s. ISBN 80-7192-707-4

⁴⁴ MĚSÍČKOVÁ, Ivana. *Matriky a jejich historický vývoj*. Plzeň, 2012. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická, Katedra filozofie.

⁴⁵ PETERKA, 2016

⁴⁶ KNAPP, VAŇKOVÁ, 1956, str. 13

⁴⁷ KNAPP, VAŇKOVÁ, 1956

⁴⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2019. 536 s. ISBN 978-80-7400-727-9

„(1) Matrika je státní evidence

- a) narození, uzavření manželství, vzniku registrovaného partnerství (dále jen „partnerství“) a úmrtí fyzických osob na území České republiky,*
- b) narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí, k nimž došlo v cizině, jde-li o státní občany České republiky (dále jen „občan“), a*
- c) uzavření manželství, k nimž došlo v cizině, byl-li život snoubence přímo ohrožen a nejde-li o občany.*

(2) Matrika se dělí na

- a) matriku narození, pro kterou se vede kniha narození,*
- b) matriku manželství, pro kterou se vede kniha manželství,*
- c) matriku partnerství, pro kterou se vede kniha partnerství, a*
- d) matriku úmrtí, pro kterou se vede kniha úmrtí.*

(3) Kniha narození, kniha manželství, kniha partnerství a kniha úmrtí (dále jen "matriční kniha") je vytvořena z předem svázaných tiskopisů.

(4) Součástí matriční knihy je abecední jmenný rejstřík (dále jen "rejstřík") provedených zápisů narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí fyzických osob (dále jen "matriční událost").“⁴⁹

Zákonem jsou vymezeny působnosti obce, prostřednictvím kterých je vymezen soubor úkolů týkající se určité působnosti, pro vykonavatele či nositele veřejné správy. Daná působnost je vykonávána na vymezeném území a pomocí právních předpisů k výkonu určených.⁵⁰ Matriční působnost je vykonávána na matričních úřadech, úřadech městských částí v Praze, úřadech městských částí či obvodů ve statutárních městech a úřadech újezdních. Dále je působnost vykonávána na úřadech obcí s rozšířenou působností, krajských úřadech, magistrátech a ministerstvu. Změny výkonu matriční činnosti, jako je například určení a zrušení matričního úřadu, je možné učinit k začátku kalendářního roku. Pokud v průběhu roku dojde ke změně územního dělení země, je možnost změny i k jinému datu. V případě změny určuje ministerstvo, který jiný úřad bude danou matriční činnost nadále vykonávat.⁵¹ V následujícím grafu 2.1 jsou zobrazeny počty matričních úřadů v jednotlivých krajích. Nejvíce matričních

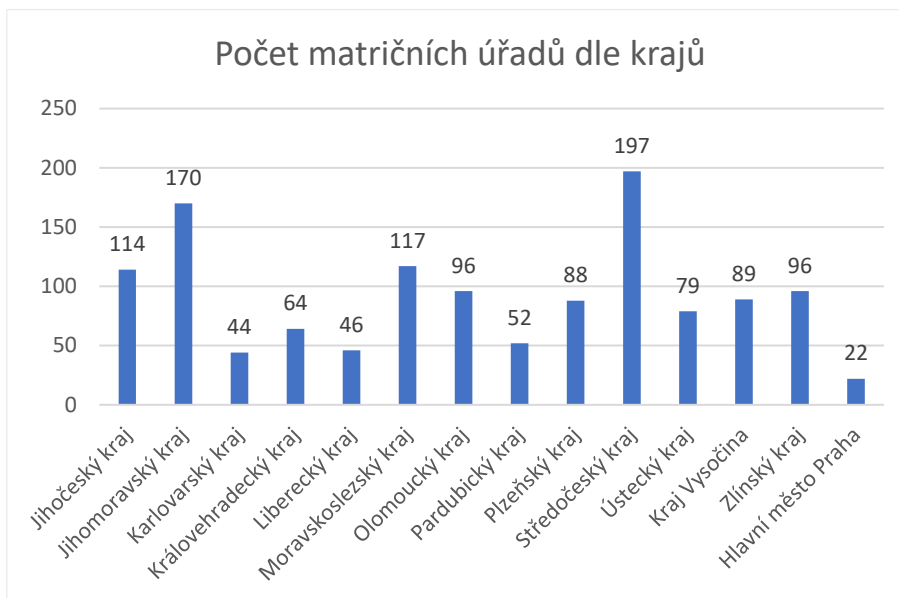
⁴⁹ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů str. 4107

⁵⁰ KOPECKÝ, 2019

⁵¹ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

úřadů se nachází ve Středočeském a Jihomoravském kraji. Naopak nejméně matričních úřadů je v hlavním městě Praze a kraji Karlovarském. Celkem je v České republice 1 274 matričních úřadů.⁵²

Graf 2.1 Počet matričních úřadů dle krajů; vlastní zpracování; zdroj: Vyhláška č. 207 ze dne 8. června 2001, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

Na úřadu vykonávajícím matriční činnost je vedena evidence, tedy matriční knihy a sbírky listin pro obec, ve které matrika sídlí. Dále jsou vedeny matriční knihy a sbírky listin pro obce ve správním obvodu matričního úřadu.⁵³ Pro každou obec je vedena jedna kniha narození, kniha sňatků a kniha úmrtí. Sbírk listin je vedena ke každému zápisu do matriční knihy a obsahuje oznámení o narození dítěte, protokol o uzavření manželství či partnerství a list o prohlídce zemřelého. Z matričních úřadů jsou odesílány sbírky listin za kalendářní rok nadřízenému úřadu, tedy buď úřadu s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu, a to do konce února následujícího roku.⁵⁴

Do zvláštní matriky, kterou zabezpečuje Úřad městské části Brno-střed, se zapisují uzavřené manželství, narození a úmrtí, které se udály:

- mimo území Českou republiku,
- na zastupitelském úřadu České republiky,

⁵² Vyhláška č. 207 ze dne 8. června 2001, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 77. s. 4289-4536. Dostupný také z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=207/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy, ISSN 1211-1244

⁵³ SLÁDEČEK, POUPEROVÁ, 2011

⁵⁴ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

- na plavidle či v letadle mimo teritoria České republiky,
- na místě, které nemá v kompetenci žádný stát.

Do toho typu matriky se také zapisuje uzavřené partnerství mimo území České republiky.⁵⁵

Zaměstnanec obce, vykonávající práci na matričním úřadu, se nazývá matrikář. Tato osoba musí vykonat zkoušky týkající se znalostí právních předpisů, které souvisí s výkonem matriční činnosti. Matrikář musí mít vědomosti v oblasti jména, příjmení, státního občanství, ověřování listin a znalosti v oboru výpočetní techniky. Tuto zkoušku zabezpečuje zaměstnavatel a uchazeč má na vykonání tři pokusy.⁵⁶ Matrikář vydává matriční doklady. Jedná se o rodné listy, oddací listy, doklady o partnerství a listy úmrtí.⁵⁷ Nově, od 16. února 2019, si mohou uvedené osoby k matričnímu dokladu zažádat o vícejazyčný standardní formulář, který je tvořen podle předpisu Evropské unie.⁵⁸ Vícejazyčný formulář je vytvořen pro ulehčení pohybu veřejných listin, týkajících se narození, sňatků, uzavření registrovaných partnerství a úmrtí, mezi státy Evropské unie.⁵⁹

Na matričním úřadu je možné nahlédnout do živých matrik, vyhledávat v nich a provádět výpisy. Jedná se o ty knihy, které byly vedeny od roku 1900. Výjimkou jsou knihy, které byly zapisovány skrze přelom století. Na matričním úřadě mohou být uschovány i knihy, které byly vedeny již v 18. století. Po dobu 75 let jsou u matričního úřadu uloženy zápisy úmrtí, uzavření manželství a uzavření partnerství. V případě narození musí být zápis na MÚ po dobu 100 let.⁶⁰ Je tedy jasné, že určitá matriční kniha je na úřadě do té doby, než uplyne daná lhůta od posledního zápisu. Jak již bylo zmíněno, matrikáři umožňují nahlédnutí do matričních knih. Zájemce ale musí prokázat příbuzenský vztah s hledanou osobou, a to předložením občanského průkazu či rodného listu. V případě, že hledaný údaj již není ve lhůtě 30 (kniha úmrtí), 75 (kniha manželství) či 100 let (kniha narození), prokázání příbuzenského vztahu není potřeba. Nahlédnout do matriční knihy má právo také osoba, která čerpá informace pro státní orgány a úřady s přenesenou působností. Dále mohou čerpat data církve, jedná-li se o knihy, které byly vedeny pod danou církví do 31. prosince 1949. Poslední, kdo má právo do knih nahlédnout, je

⁵⁵ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁵⁶ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁵⁷ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁵⁸ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁵⁹ Regulation (EU) 2016/1191 of the European parliament and of the Council of 6 July 2016 on promoting the free movement of citizens by simplifying the requirements for presenting certain public documents in the European Union and amending Regulation (EU) No 1024/2012. In: *Official Journal of the European Union*. 2016, OJ L 200, p. 1-135. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1191&qid=1585931773786&from=EN>

⁶⁰ MAREČKOVÁ, 2004

fyzická osoba, jež pomocí informace potřebuje prokázat práva před státními a samosprávnými orgány.⁶¹

Neživé matriky jsou ty, které byly vedeny před rokem 1900. Tento typ matrik je archivován podle územního členění státu. Existují státní oblastní archivy, zemské archivy a Archiv hlavního města Praha.⁶²

2.2.1 Kniha narození

„(1) Do knihy narození se zapisuje

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte,*
- b) den, měsíc a rok narození dítěte,*
- c) rodné číslo, místo narození a pohlaví dítěte,*
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, data a místa narození, rodná čísla, státní občanství a místo trvalého pobytu rodičů,*
- e) datum zápisu a podpis matrikáře.“⁶³*

Do této knihy se zapisuje narození živého či mrtvého dítěte, a to po písemném oznámení či na základě ústního prohlášení, u kterého je nutný průkaz totožnosti. Zaměstnanci zdravotního zařízení, ve kterém se udál porod, mají povinnost dát vědět narození dítěte na matriční úřad. Pokud se tak nestane, oznámí tuto skutečnost rodič, zákonný zástupce či jiná fyzická osoba. Na základě tohoto oznámení vygeneruje matrikář rodné číslo dítěte a oznámí jej po předešlé žádosti zdravotnímu zařízení. V knihách se také evidují změny, dodatečné zápisy a záznamy,⁶⁴ mezi které patří například:

- změna pohlaví,
- změně rodného čísla,
- rozhodnutí soudu o osvojení,
- změna jména nebo příjmení,

---

⁶¹ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁶² MAREČKOVÁ, 2004

⁶³ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, str. 4109

⁶⁴ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

- opravy.⁶⁵

2.2.2 Kniha manželství

„(1) Do knihy manželství se zapisují

- a) jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, den, měsíc, rok a místo narození, rodná čísla, osobní stav a státní občanství muže a ženy, kteří uzavřeli manželství, (dále jen "manželé"),*
- b) den, měsíc, rok a místo uzavření manželství,*
- c) jména a příjmení, popřípadě rodná příjmení, den, měsíc, rok a místo narození rodičů manželů,*
- d) dohoda manželů o příjmení a v případě, že si manželé ponechají dosavadní příjmení, i dohoda o příjmení dětí v mužském a ženském tvaru,*
- e) jména, příjmení a rodná čísla svědků; jde-li o cizince, který nemá rodné číslo, datum a místo jeho narození,*
- f) datum zápisu a podpis matrikáře.“⁶⁶*

Zápis do matriční knihy sňatků se provádí na základě protokolu o uzavření manželství, který musí podepsat manželé, jejich svědci, matrikář a oddávající, či zmocněnec. Tlumočnick musí být podepsán, jedná-li se o mezinárodní svatbu.⁶⁷

2.2.3 Kniha partnerství

Do této matriční knihy se zapisují podobné údaje jako do knihy manželství. U uzavírání partnerství nefigurují svědci a není zapisováno dohodnuté příjmení. Pro zápis do knihy je potřebný protokol o vzniku partnerství, který podepisují partneři a matrikář. Tlumočnick podepisuje protokol v případě, že je jeden z partnerů cizinec. V knihách manželství a partnerství se evidují změny, dodatečné zápisy a záznamy,⁶⁸ mezi které patří například:

- rozhodnutí soudu o rozvodu manželství nebo zrušení partnerství,

⁶⁵ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁶⁶ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, str. 4111

⁶⁷ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁶⁸ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

- rozhodnutí soudu o neplatném uzavření sňatku či vzniku partnerství,
- změna jména nebo příjmení,⁶⁹
- předložení dokladů jako je vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství či partnerství, osvědčení k uzavření k církevnímu sňatku,
- prohlášení ženy, že bude užívat své příjmení v mužském tvaru.⁷⁰

2.2.4 Kniha úmrtí

„(1) Do knihy úmrtí se zapisuje

- a) den, měsíc, rok a místo úmrtí,*
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, den, měsíc, rok a místo narození, rodné číslo, osobní stav, pohlaví, státní občanství a místo trvalého pobytu zemřelého,*
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, a rodné číslo žijícího manžela, partnera,*
- d) datum zápisu a podpis matrikáře.“⁷¹*

Pro zápis do knihy je nutný list o prohlídce zemřelého, nebo prohlášení za mrtvého, o kterém rozhoduje soud. V knize se také evidují změny, dodatečné zápisy a záznamy, mezi které patří například:

- datum úmrtí určené soudem,
- opravy.⁷²

2.2.5 Důležité právní předpisy

Matriční činnost je zabezpečována podle několika desítek právních předpisů. Mezi základní zákony patří:

⁶⁹ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁷⁰ Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁷¹ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, str. 4111

⁷² Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

- zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu, příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), ve znění pozdějších předpisů,⁷³
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3 Způsob financování matričních úřadů

Každý rok je obcím a hlavnímu městu Praze přiřazen příspěvek na výkon státní správy. „*Tento příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy. V první řadě je určen na mzdové a provozní výdaje spojené se zaměstnanci vykonávající státní správu (agendy v přenesené působnosti). Dá se označit za neúčelovou dotaci, u které není sledován způsob čerpání.*“⁷⁴ Do příspěvku se zahrnují i další finance, jedná se o správní poplatky a pokuty. Obce pro svůj výkon státní správy mohou dostat i jiné finanční pomoci, a to dotace účelové, které jsou určeny na vyplácení mezd zaměstnancům státní správy. Jestliže tyto finance nejsou dostatečné pro zabezpečení platů, musí být vyplaceny z rozpočtu obcí.⁷⁵

Příspěvek na výkon státní správy je poskytován ze státního rozpočtu, jenž je tvořen rok dopředu, kdy jsou zjišťovány informace o počtu úkonů v jednotlivých agendách a také o dopadech, jež způsobily změny právních předpisů. Data jsou přebírána od ústředních orgánů státní správy a dalších úřadů. Dokončený rozpočet je předáván vládě, která ho po odsouhlasení

⁷³ ÚZ: *Vnitřní správa*. Ostrava: Sagit, 2019. 240 s. ISBN 978-80-7488-373-6

⁷⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR, poslední změna 7.1.2020 10:55 [cit. 5.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prispevek-na-vykon-statni-spravy-na-rok-2020-prirucka-pro-obce.aspx>, str.2

⁷⁵ MVČR. *Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR [cit. 5.2.2020]

posílá poslanecké sněmovně. Po schválení poslaneckou sněmovnou, musí být rozpočet podepsán prezidentem České republiky a vydán ve sbírce zákonů, teprve potom se rozpočet stává platným.⁷⁶

Příspěvek na výkon státní správy, který je poskytován obcím, se počítá na základě typu obce.⁷⁷ Ve všech obcích České republiky je prováděna přenesená působnost v základním rozsahu.⁷⁸ Obcím je tedy poskytován příspěvek na základní působnost, ke kterému jsou přičítány finance na působnosti další. Jedná se o příspěvek na matriční působnost, stavební působnost a příspěvek pro obce s pověřeným úřadem a obce s rozšířenou působností. Pro poskytování příspěvku na výkon státní správy hlavnímu městu Praze platí zvláštní pravidla.⁷⁹

Důležitými aspekty pro tvorbu příspěvku na výkon matriční činnosti je počet obyvatel v obci a ve správním obvodu matričního úřadu. V případě hlavního města Prahy je potřebný počet obyvatel, informace o výši příspěvku z minulých let, počet opatrovníků a výše příspěvků na jednotná kontaktní místa. Od roku 2020 jsou pro vytvoření příspěvku nutná data o počtu zápisů matričního úřadu.⁸⁰

Pro kapitolu je důležité vymezení pojmů. *„Agenda úkonů se týká zápisů v knize narození, úmrtí a manželství označované jako prvozápisy. Dále realizovaná správní řízení, vyhotovení matričních dokladů, popř. jejich duplikátů, změny v matričních zápisech, změna jména a příjmení, vystavení vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství s cizincem, zpětvzetí příjmení, vystavení osvědčení pro uzavření sňatku před orgánem církve, prominutí předložení stanoveného dokladu, zápis o určení otcovství před i po narození dítěte, počet podaných odvolání proti rozhodnutí MÚ, počet kladně vyřízených odvolání proti rozhodnutí MÚ.“*⁸¹ Prvozápis je *„pořízení (provedení) prvotního zápisu do matriční knihy narození, matriční knihy manželství (registrovaného partnerství) nebo matriční knihy zemřelých na základě žádosti a předložení stanovených veřejných listin. Prvozápisem není dodatečný záznam, který vnímáme „jen“ jako doplnění již provedeného prvozápisu v matričních knihách*

⁷⁶ MVČR. *Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR [cit. 5.2.2020]

⁷⁷ MVČR. *Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR [cit. 5.2.2020]

⁷⁸ VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2016. 130 s. ISBN 978-80-248-3988-2

⁷⁹ MVČR. *Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR [cit. 5.2.2020]

⁸⁰ Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

⁸¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016*. [online]. MVČR, poslední změna 27.7.2018 13:00 [cit. 2.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/analiza-vykonu-matricni-agendy-v-letech-2014-az-2016.aspx> str. 56-57

a případné změny, doplnění, opravy apod.“⁸² Součástí prvozápisu narození je i určení otcovství.⁸³

3.1 Výpočet příspěvku na matriční agendu, který byl uplatňován do roku 2019

Příspěvek na matriční agendu byl součástí příspěvku na výkon státní správy a jeho vyčíslení záviselo na typu obce:

- obec s matričním úřadem,
- obec s pověřeným úřadem,
- obec s rozšířenou působností.
- hlavní město Praha.⁸⁴

3.1.1 Obec s matričním úřadem a obec s pověřeným úřadem

Příspěvek na matriční činnost pro obec s matričním úřadem a obec s pověřeným úřadem byl počítán dle vzorce (3.1). Označením SO MÚ byla vyjadřována velikost správního obvodu městského úřadu neboli počet obyvatel ve správním obvodu městského úřadu, používáno v tisících.⁸⁵ Pomocí označení P byla vyjádřena výše příspěvku.⁸⁶

$$P = \frac{B}{A + \sqrt{(SO\ MÚ)}} \cdot SO\ MÚ \quad (3.1)$$

Koeficienty A, B byly každý rok měněny a v roce 2018 činily:

- $A = 142,3608980$,
- $B = 15415649,93$.⁸⁷

⁸² MVČR. *Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016* [online]. MVČR [cit. 5.2.2020]

⁸³ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

⁸⁴ Zákon č. 474 ze dne 19. prosince 2017 o státním rozpočtu České republiky na rok 2018. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 171, s.5682-5752. Dostupný také z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_2017-474_Zakon-o-statnim-rozpocetu-Ceske-republiky-na-rok-2018.pdf

⁸⁵ Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018

⁸⁶ PROVAZNÍKOVÁ, 2015

⁸⁷ Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018

Výpočet (3.2) se týká obce Benešov, jenž leží v Jihomoravském kraji. V roce 2018 žilo ve správním obvodu matričního úřadu 1 585 obyvatel. Na matriční činnost bylo obci přiřazeno 170 128 Kč.⁸⁸

$$\frac{15415649,93}{142,3608980 + \sqrt{1,585}} \cdot 1,585 = 170\,128,3106$$

$$\cong \mathbf{170\,128\,Kč} \quad (3.2)$$

3.1.2 Obec s rozšířenou působností

Výpočet výše příspěvku na výkon matriční agendy pro obec s rozšířenou působností byl složen ze dvou rovnic. První vzorec byl stejný jako pro výpočet výše příspěvku pro obec s matričním úřadem a obec s pověřeným úřadem, viz (3.1). Druhý potřebný vzorec (3.3) byl složen z koeficientu C, velikosti správního obvodu SO MÚ a velikosti správního centra SC. SC bylo vyjádřeno počtem obyvatel dané obce. Příspěvek na výkon matriční agendy se v tomto případě vypočítal součtem výsledků dle vzorce (3.1) a (3.3).

$$C \cdot \left(1 - \frac{SC}{SO\,MÚ}\right) \cdot SO\,MÚ \quad (3.3)$$

Koeficienty potřebné pro výpočet příspěvku na matriční agendu v obcích s rozšířenou působností v roce 2018 byly:

- A=168,8758661,
- B=6129265,023,
- C=5139,847748.⁸⁹

Následující výpočet matričního příspěvku se týká města Zábřeh, obce s rozšířenou působností. V roce 2018 bylo v Zábřehu 13 645 obyvatel a správní obvod MÚ se rovnal 22 164.⁹⁰

⁸⁸MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2018* [online]. MVČR, poslední změna 15.9.2017 11:56 [cit. 8.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prispevku-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2018.aspx>

⁸⁹ Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018

⁹⁰ MVČR. *Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2018* [online]. MVČR [cit. 8.2.2020]

$$\frac{6129265,023}{168,8758661 + \sqrt{22,164}} \cdot 22,164 = 782\,613,8573 \quad (3.4)$$

$$\cong 782\,614 \text{ Kč}$$

$$5139,847748 \cdot \left(1 - \frac{13,645}{22,164}\right) \cdot 22,164 = 43\,786,36297 \quad (3.5)$$

$$\cong 43\,786 \text{ Kč}$$

Sečtením výsledků rovnic (3.4) a (3.5) byl v roce 2018 stanoven příspěvek na matriční činnost **826 400 Kč.**

3.1.3 Hlavní město Praha

Příspěvek na výkon státní správy pro Prahu neměl dílčí části, tedy příspěvek na výkon matriční agendy byl součástí celé částky příspěvku na výkon státní správy, jež byl složen z financí poskytovaných na:

- *výkon působnosti, která je svěřena orgánům krajů v souladu s § 31 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,*
- *výkon působnosti, která je svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností v souladu s § 31 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,*
- *financování veřejného opatrovnictví,*
- *financování jednotných kontaktních míst.⁹¹*

Příspěvky na dílčí části byly sečteny a v roce 2018 činil celkový příspěvek na výkon státní správy, do kterého jsou zahrnuty finance na matriční agendu, 959 571 000 Kč,⁹² viz výpočet (3.6).

$$870\,694\,000 + 64\,446\,000 +$$

$$+23\,171\,000 + 1\,260\,000 = \mathbf{959\,571\,000 \text{ Kč}} \quad (3.6)$$

⁹¹ Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018, str. 5750

⁹² Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018

Na výkon působnosti, dle prvního bodu, bylo poskytnuto 870 694 000 Kč, jež bylo vypočítáno vynásobením pevné sazby, 67 996 na 100 obyvatel, s jednou setinou počtu obyvatel. Na výkon působnosti, dle bodu druhého, byla určena částka ve výši 64 446 000 Kč, vypočtená pomocí výše příspěvku na tuto působnost z roku 2017 a přičtením jeho 5 %. 23 171 000 Kč se pojilo s financováním veřejného opatrovnictví. Na jednoho opatrovníka, kterých bylo v roce 2018 v Praze 799, byla poskytována částka 29 000 Kč. Poslední položka, 1 260 000 Kč, byla určena k financování kontaktních míst.⁹³ Příspěvek na výkon státní správy byl poskytnut do rozpočtu hlavního města Prahy, ze kterého byly finance rozděleny do jednotlivých agend, tedy i na výkon matriční činnosti.⁹⁴

3.2 Výpočet příspěvku na matriční agendu uplatňovaný od roku 2020

Na základě zákona č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu na rok 2020 je výše příspěvku na matriční agendu počítána novým způsobem. Tento způsob financování je složen ze dvou částí. Základem je výpočet dle počtu obyvatel, jenž byl využíván do roku 2019, ke kterému je nově připočtena výkonová část financování. I v roce 2020 platí pro výpočet příspěvku pro hlavní město Prahu zvláštní pravidla.⁹⁵

3.2.1 Výpočet dle počtu obyvatel

První částí příspěvku je výpočet dle počtu obyvatel. Pro obce s matričním úřadem a obce s pověřeným úřadem jsou koeficienty v roce 2020 následovné:

- $A = 293,6217957$,
- $B = 15415649,93$.⁹⁶

Výpočet se provádí dle postupu v kapitole 3.1.1.

Koeficienty, pomocí kterých je počítána výše příspěvku na matriční činnost pro obce s rozšířenou působností:

---

⁹³ Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018

⁹⁴ ZASTUPITELSTVO HLAVNÍHO MĚSTRA PRAHY. ZHMP: *Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 31/1 ze dne 30.11.2017* [online] ZHMP, poslední změna 1.12.2017 11:23 [cit. 12.4.2020]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/64/fe/2c/2558032_834843_Usneseni_Zastupitelstva_HMP_c.31_1_ze_dne_30.11.2017.pdf

⁹⁵ Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2019, částka 149, s. 3610-3682. Dostupný také z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_2019-355_Zakon-o-statnim-rozpocetu-Ceske-republiky-na-rok-2020.pdf

⁹⁶ Zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

- A=310,160756,
- B=6129265,023,
- C=5139,847748.⁹⁷

Výpočet se provádí dle postupu v kapitole 3.1.2.

3.2.2 Výkonové financování

Od roku 2020 se příspěvek na matriční činnost počítá součtem příspěvku, dle počtu obyvatel, s výkonovou složkou, jež je počítána podle počtu zápisů do matričních knih. Částky za každý zápis jsou určeny, viz tabulka 3.1. Pro vypočtení výše příspěvku byly pro rok 2020 rozhodující údaje o počtu úkonů z období od 1.1.2018 do 31.12.2018.⁹⁸ „V případě obce s rozšířenou působností se zvláštním postavením, které vykonávaly do 31.12.2002 působnost okresního úřadu podle § 10 zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, ve znění zákona č. 320/2001 Sb. (zákon č. 147/2000 Sb. byl zrušen ke dni 1.1.2003), bude financována jen výkonová složka, a to z důvodu vznikající úspory z rozsahu.“⁹⁹

Úkon	Příspěvek na jeden prvozápis v Kč
Zápis do knihy narození	690
Zápis do knihy manželství či partnerství	2 760
Zápis do knihy úmrtí	920
Určení otcovství	209

Tabulka 3.1 Výkonové financování, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

3.2.3 Hlavní město Praha

Výše příspěvku na výkon státní správy pro hlavní město Prahu je zčásti počítána stejným způsobem jako do roku 2019. K příspěvku na výkon státní správy je připočtena výkonová složka. Částky za jednotlivé úkony jsou stejné jako pro obce. Takto vypočtený příspěvek je poskytnut do rozpočtu hlavního města Prahy, ze kterého jsou finance rozděleny do agend.¹⁰⁰

⁹⁷ Zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

⁹⁸ Zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

⁹⁹ Zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020, str. 3679

¹⁰⁰ MVČR. Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce [online]. MVČR [cit. 12.4.2020]

Dle usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 12/37 ze dne 12.12.2019 je v roce 2020 poskytnuto z rozpočtu hlavního města 38 781 000 Kč na výkon matriční činnosti v Praze.¹⁰¹

3.2.4 Výpočet příspěvku na matriční činnost pro město Zábřeh

Pro provedení ukázky výpočtu příspěvku na matriční činnost v roce 2020 byla vybrána obec s rozšířenou působností, město Zábřeh. V roce 2018 bylo ve městě provedeno 394 úkonů. 3 zápisy narození, 160 zápisů úmrtí, 136 zápisů do knihy manželství a 95 určení otcovství. Pomocí rovnice (3.7) je vypočtena výše příspěvku dle správního obvodu matričního úřadu a správního centra obce, kde SO MÚ je rovno 22 133 a velikost SC je 13 589. Ve výpočtu jsou použity údaje o počtu obyvatel k 1.1.2019.¹⁰²

$$\begin{aligned} & \frac{6129265,023}{310,160756 + \sqrt{22,133}} \cdot 22,133 + 5139,847748 \cdot \\ & \cdot \left(1 - \frac{13,589}{22,133}\right) \cdot 22,133 = \\ & = 474\,762,62353672 \cong \mathbf{474\,763\,Kč} \end{aligned} \quad (3.7)$$

Prostřednictvím výkonové složky je v roce 2020 matričnímu úřadu města Zábřeh poskytnuto 544 485 Kč, viz (3.8).

$$\begin{aligned} & (3 \cdot 690) + (160 \cdot 920) + (136 \cdot 2\,760) + (95 \cdot 209) = \\ & = \mathbf{544\,485\,Kč} \end{aligned} \quad (3.8)$$

Výše příspěvku na matriční činnost činí v Zábřehu **1 019 248 Kč**. Částka byla vypočtena součtem výsledků rovnic (3.7) a (3.8).

¹⁰¹ USNESENÍ ZASTUPITELSTVA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. ZHMP: *Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 12/37 ze dne 12.12.2019* [online]. ZHMP, poslední změna 6.1.2020 15:48 [cit. 12.4.2020]. Dostupné z: http://www.praha.eu/file/3093189/Usneseni_ZHMP_ze_dne_12._12._2019.pdf

¹⁰² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR. *Návrh příspěvku na výkon státní správy pro rok 2020*. [online]. MVČR, poslední změna 23.9.2019 16:12 [cit. 12.4.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2020.aspx>

3.3 Poplatky

S výkonem matriční agendy souvisí správní poplatky, daňové příjmy obce, jež jsou vybírány za jednotlivé matriční úkony. Tyto poplatky jsou placeny na základě sazebníku, který je součástí zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.¹⁰³

Do matričních knih i sbírek listin je možné nahlédnout a dělat z nich výpisy. V následující tabulce 3.2 jsou vypsány správní poplatky, které se týkají nahlédnutí, vyhledávání a výpisů z matričních knih.¹⁰⁴

Úkon	Správní poplatek v Kč
Nahlédnutí do matriční knihy či sbírky listin na jednu matriční událost	50
Výpis z matriční knihy, za první stránku	15
Výpis z matriční knihy, další strany	5
Vyhledávání v matričních knihách, za každou hodinu náhledu	200

Tabulka 3.2 Poplatky za nahlédnutí a výpisy, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Za vydání prvopisu se správní poplatek neúčtuje. Za druhopis již žadatel musí zaplatit 100 Kč, jak na normální, tak i zvláštní matrice,¹⁰⁵ viz tabulka 3.3

Úkon	Správní poplatek v Kč
Vydání prvopisu dokladu	0
Vydání stejnopisu rodného, oddacího a úmrtního listu	100
Vydání prvopisu dokladu zvláštní matrikou	0
Vydání druhopisu zvláštní matrikou	100

Tabulka 3.3 Poplatky za doklady, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

V tabulce 3.4 jsou zaznamenány poplatky spojené se změnou jména či příjmení.

Úkon	Správní poplatek v Kč
Povolení změny příjmení z důvodu hanlivého, ošklivého, směšného a dalších příjmení	100
Povolení změny jména či příjmení z jiných důvodů	1 000

Tabulka 3.4 Poplatky za změnu jména, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ PROVAZNÍKOVÁ, 2015

¹⁰⁴ Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 215, s. 11415-11501. Dostupný také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4519>, ISSN 1211-1244

¹⁰⁵ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Od poplatků jsou osvobozeny osoby po změně pohlaví a manželé po rozvodu, pokud žádost oznámili do šesti měsíců od rozsudku o rozvodu. Změna jména osvojených dětí je od poplatku také osvobozena.¹⁰⁶

Poplatky související s uzavíráním sňatků a vstupem do registrovaného partnerství jsou vyjmenovány v tabulce 3.5.

Úkon	Správní poplatek v Kč
Vydání potvrzení o právní způsobilosti ke sňatku či vstupu do registrovaného partnerství v zahraničí	500
Uzavření sňatku či vstup do registrovaného partnerství osobami, které nemají trvalý pobyt v České republice	3 000
Uzavření sňatku či vstup do registrovaného partnerství osobami, kdy jedna z nich má trvalý pobyt v ČR	2 000

Tab. 3.5 Poplatky spojené s uzavíráním sňatků a registrovaných partnerství, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Rada obce má pravomoc stanovit den, dobu a místo pro uzavírání manželství. Mimo určené místo a mimo stanovenou dobu snoubenci hradí správní poplatek ve výši 1000 Kč.¹⁰⁷ Například v obci Zábřeh je určen svatební den na pátek, od 10 hodin do 13 hodin, v obřadní síni městského úřadu. Za uzavření manželství v tuto dobu a na tomto místě, snoubenci nehradí správní poplatek.¹⁰⁸

Výše uvedené je pouze příkladem správních poplatků týkající se výkonu matriční agendy.

3.4 Výkon matričních úřadů dle správního obvodu

Zaměstnanci matrik obcí s rozšířenou působností kontrolují matriční činnost obcí s matričním úřadem ve stejném správním obvodu, avšak metodicky je nevedou. Kontrola výkonu matriční agendy obcí s rozšířenou působností je prováděna zaměstnanci krajských úřadů a zaměstnanci ministerstva vnitra, kteří mají právo provádět kontroly i v obcích s matriční působností a na krajských úřadech.¹⁰⁹ Na následujícím obrázku 3.1 je zobrazeno schéma financování matričních úřadů, které leží v jednom správním obvodu. Příspěvek na matriční činnost je poskytován pouze obcím s matričním úřadem, jejichž činnost je prováděna i pro obce ve správním obvodu

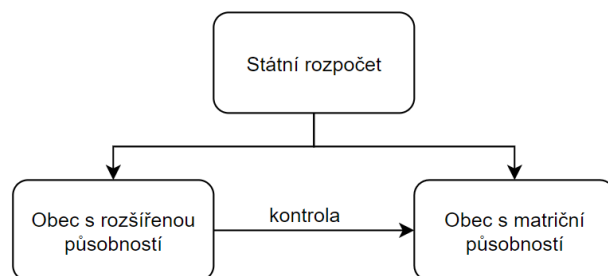
¹⁰⁶ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

¹⁰⁷ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

¹⁰⁸ RADA MĚSTA ZÁBŘEH. RMZ: Usnesení z 42. jednání RM konané dne 28.8.2012 a 29.8.2012 [online]. RMZ, 2012 [cit. 21.4.2020]. Dostupné z: https://www.zabreh.cz/assets/File.ashx?id_org=18942&id_dokumenty=6992

¹⁰⁹ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

matričního úřadu.¹¹⁰ Správní obvody matričních úřadů byly určeny a vyjmenovány v příloze vyhlášky Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.¹¹¹

Obrázek 3.1 Schéma financování MÚ ze státního rozpočtu, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

4 Srovnání současného způsobu financování s návrhem Ministerstva vnitra na změny

V předchozích několika letech byly uvažovány dvě změny týkající se matričních úřadů. Jedná se o návrh Ministerstva vnitra České republiky na změnu financování, na základě kterého, je financování matričních úřadů změněno zákonem č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020. Druhý návrh Ministerstva vnitra ČR, jenž se zabývá optimalizací matričních úřadů, nebyl uzákoněn.

4.1 Návrh na změnu financování matričních úřadů, který nabyt platnosti zákonem č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2020

Na základě údajů z let 2014, 2015 a 2016 vznikla analýza výkonů matrik, která byla vypracována na přelomu let 2017 a 2018 pod záštitou Ministerstva vnitra České republiky. Údaje, jež byly v této analýze využity, byly získány pomocí dotazníků, které byly vyplňovány přímo na jednotlivých matričních úřadech. Díky tomuto dokumentu bylo zjištěno, že financování matričních úřadů je nerovnoměrné, nespravedlivé a nevhodné. V této analýze byly zpracovány informace o počtu zápisů na jednotlivých matričních úřadech.¹¹²

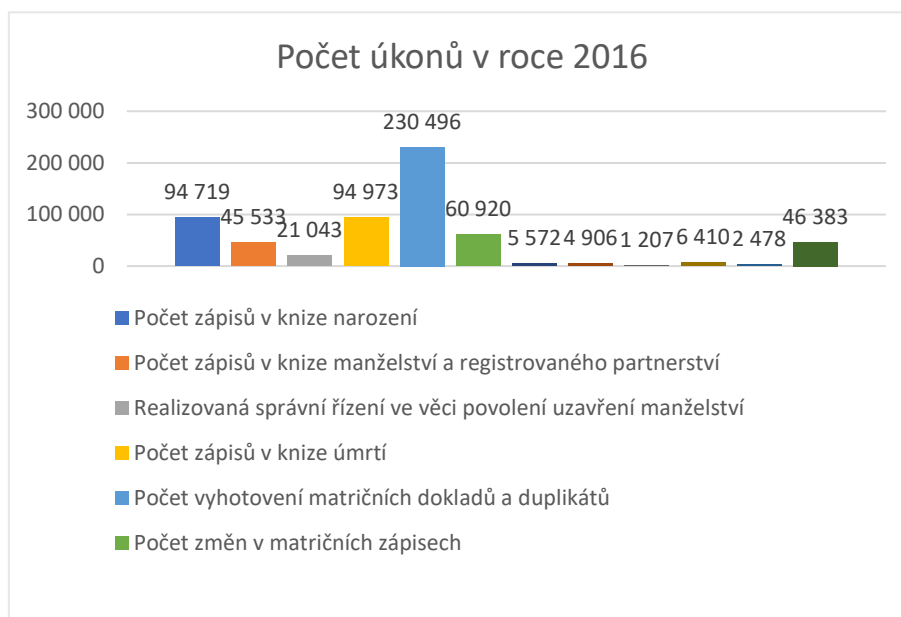
¹¹⁰ MVČR. *Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR [cit. 12.4.2020].

¹¹¹ Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

¹¹² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Informace o návrhu změny financování agendy matričních úřadů v ČR*. [online] MVČR, poslední změna 27.7.2018 13:07 [cit. 24.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/informace-o-navrhu-zmeny-financovani-agendy-matricnich-uradu-v-cr.aspx>

Nejčastější zápisy na matričních úřadech jsou zobrazeny v následujícím grafu 4.1, kde je také vyobrazen počet jednotlivých úkonů v roce 2016. Z grafu je zřejmé, že v roce 2016 se nejvíce vyhotovovaly matriční doklady a jejich duplikáty. Nejméně zápisů v témže roce se týkalo zpětvzetí jména. V dotazníkovém šetření nebyly některé úkony matrikářů zaznamenávány. Jednalo se o obstarávání obřadů vítání občánků, jubilejních svateb a zprostředkování ošatného pro oddávající. Posledním úkonem bylo připsání objednavatelů pohřbů.¹¹³

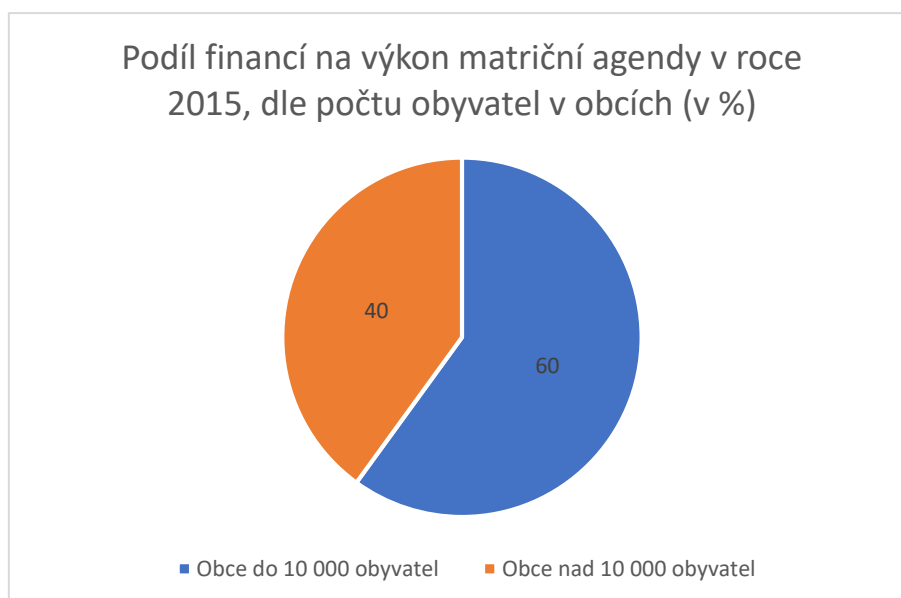

Graf 4.1 Počet zápisů ve sledovaných agendách v roce 2016, vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016

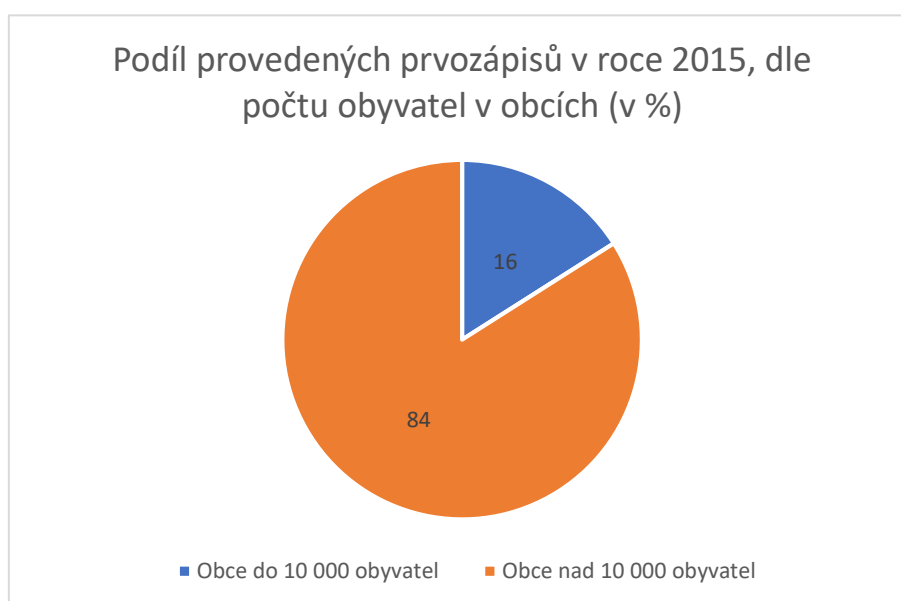
Nespravedlnost finančního rozložení mezi matriční úřady byla v roce 2015 i 2016 markantní. V roce 2015 finance ze státního rozpočtu na matriční činnost pro obce s počtem obyvatel do 10 000 činily 313 443 763 Kč. V těchto obcích bylo celkově učiněno 37 380 prvozápisů. Z toho vyplývá, že finanční prostředky na jeden prvozápis byly v průměru 8 385 Kč. Pro obce, které měly nad 10 000 obyvatel, bylo vyčleněno na výkon matriční agendy 210 862 573 Kč. V těchto obcích bylo provedeno 196 157 prvozápisů a na jeden prvozápis se v roce 2015 vyčlenilo v průměru 1 075 Kč. 16 % prvozápisů bylo v roce 2015 učiněno v obcích s počtem obyvatel do 10 000, avšak finance, které byly obcím poskytnuty ze státního rozpočtu se rovnali zhruba 60 %. Je zřejmé, že v obcích s více jak 10 000 obyvateli bylo provedeno více jak 84 % prvozápisů, ale dostaly pouze 40 % celkových financí na výkon matriční činnosti. Problematika je zobrazena v následujících grafech 4.2 a 4.3. Podobně tomu tak bylo i v roce 2016, kdy bylo obcím, s počtem obyvatel do 10 000, poskytnuto ze státního rozpočtu 313 008 647 Kč na 38 291 prvozápisů. Na jeden prvozápis bylo vyčleněno 8 174 Kč. Obcím

¹¹³ MVČR. Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016. [online]. MVČR [cit. 24.2.2020]

s počtem obyvatel nad 10 000 bylo v roce 2016 uděleno 212 223 984 Kč. Prvozápisů bylo provedeno 196 934. Na jeden prvozápis vyšla částka 1 078 Kč.¹¹⁴ Je zřejmé, že obce s nižším správním obvodem získávaly vyšší příspěvek na jeden prvozápis. Tato skutečnost je dána tím, že obce měly menší počet prvozápisů, ale příspěvek se počítal pouze podle velikosti správního obvodu.

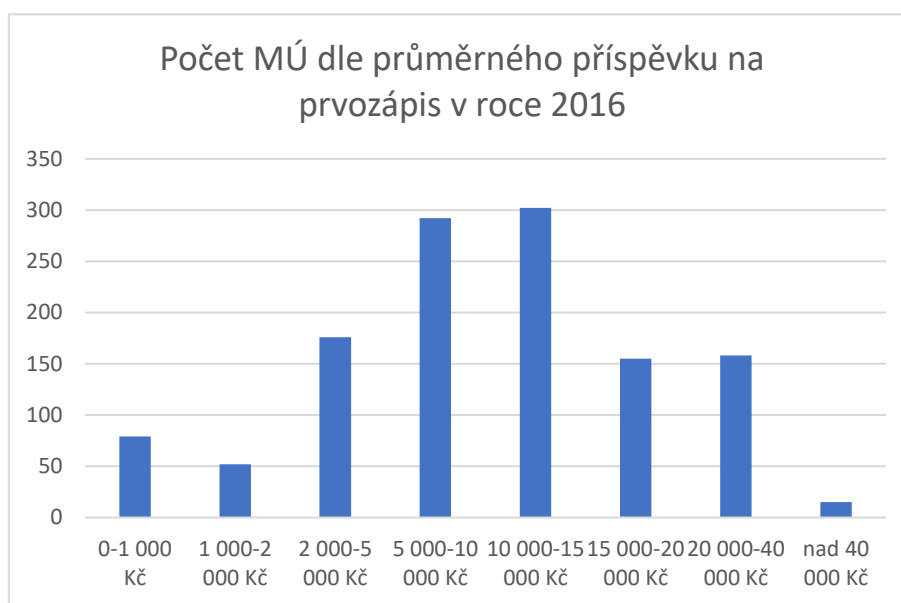
Graf 4.2 Podíl příspěvku na výkon matriční agendy v roce 2015 dle počtu obyvatel v obcích (v %), vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016: Manažerské shrnutí

Graf 4.3 Podíl provedených prvozápisů v roce 2015 dle počtu obyvatel v obcích (v %), vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016: Manažerské shrnutí

¹¹⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016: Manažerské shrnutí (z verze k 12.4.2018) [online]. MVČR, poslední změna 14.6.2018 14:43 [cit. 24.3.2020]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/gdpr/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=22130563>

Počty matričních úřadů ve skupinách, rozdělených dle průměrného příspěvku na matriční činnost, jsou vyobrazeny na následujícím grafu 4.4. Nejvíce matričním úřadům byla v roce 2016 poskytována na matriční činnost částka v rozmezí 10 000-15 000 Kč. Jednalo se o 302 úřadů. 5 000-10 000 Kč bylo přiřazeno 292 obcím. Nejnižší příspěvky na jeden prvozápis, v rozmezí 0-1 000 Kč bylo poskytnuto 79 úřadům. Nejvyšší příspěvek na jeden prvozápis bylo přiřazeno 15 matričním úřadům.

Graf 4.4 Počet MÚ dle průměrného příspěvku na prvozápis v roce 2016, vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Informace o návrhu na změny financování agendy matričních úřadů v ČR

Na základě údajů z analýzy bylo ministerstvem vnitra navrženo řešení nespravedlnosti a ne hospodárnosti systému financování matričních úřadů pomocí výkonového financování. V návrhu MVČR byly finance na jeden prvozápis jiné, než jaké byly zavedeny. Pro zápis narození bylo navrženo 900 Kč, pro zápis uzavření manželství 3 600 Kč a pro zápis úmrtí 1 800.¹¹⁵ „Navržené částky v sobě zahrnují jak náklady na samotný prvozápis (jinak by částka byla ve výši cca 300 Kč), tak i náklady na další matriční úkony (duplikáty, určení otcovství, změna jména a příjmení apod.) a režijní náklady (např. výjezdy pracovníků matričních úřadů na svatby.“¹¹⁶ Zákonem č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu na rok 2020 byla zavedena i samostatná částka na určení otcovství, a to ve výši 209 Kč.¹¹⁷

¹¹⁵ MVČR. Informace o návrhu změny financování agendy matričních úřadů v ČR. [online] MVČR [cit. 24.2.2020].

¹¹⁶ MVČR. Informace o návrhu změny financování agendy matričních úřadů v ČR. [online] MVČR [cit. 24.2.2020], str. 5

¹¹⁷ Zákon č. 355/2019 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

Díky změně financování měla vzniknout finanční úspora ve výši asi 160 mil. Kč, která by mohla být využita pro jiné agendy.¹¹⁸

4.2 Srovnání financování výkonu matričních úřadů vybraných obcí v letech 2018 a 2020

Pro srovnání byly vybrány obce zastupující jednotlivé skupiny, dle počtu obyvatel:

- 0-500,
- 501-1 000,
- 1 001-2 000,
- 2 001-5 000,
- 5 001-10 000,
- 10 001-30 000,
- nad 30 000.

Ve srovnání jsou zastoupeny všechny typy obcí, kterým je poskytován příspěvek na matriční činnost. Krásensko, Opatov, Krucemburk a Postřelmov jsou obce s matričním úřadem. Město Letovice je obec s pověřeným úřadem a Zábřeh a Šumperk jsou obcemi s rozšířenou působností. V následující tabulce 4.1 jsou vyjmenovány srovnávané obce a jejich správní obvod matričního úřadu v letech 2018 a 2020. Obsahem tabulek 4.2 a 4.3 jsou koeficienty pro výpočet první části příspěvku na výkon matriční agendy v letech 2018 a 2020. Data v tabulkách 4.4 a 4.5 jsou potřebné pro výpočet výkonové části příspěvku.

Obec	SO MÚ 2018	SO MÚ 2020	SC MÚ 2018	SC MÚ 2020
Krásensko	419	413	419	413
Opatov	769	762	769	762
Krucemburk	1 567	1 580	1 567	1 580
Postřelmov	3 815	3 752	3 081	3 029
Letovice	9 733	9 776	6 723	6 745
Zábřeh	22 164	22 133	13 645	13 589
Šumperk	42 620	42 462	26 305	25 957

Tabulka 4.1 Správní obvody matričních úřadů v roce 2018 a 2020, vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Příspěvek na výkon státní správy 2018 a 2020

¹¹⁸ MVČR. *Informace o návrhu změny financování agendy matričních úřadů v ČR*. [online] MVČR [cit. 24.2.2020]

2018	2020
A=142,3608980	A=293,6217957
B=15415649,93	B=15415649,93

Tabulka 4.2 Koeficienty pro výpočet příspěvku na matriční agendu pro obce s matričním úřadem a pověřeným úřadem, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 474 ze dne 19. prosince 2017 o státním rozpočtu České republiky na rok 2018; Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

2018	2020
A=168,8758661	A=310,1607056
B=6129265,023	B=6129265,023
C=5139,847748	C=5139,847748

Tabulka 4.3 Koeficienty pro výpočet příspěvku na matriční agendu v ORP, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 474 ze dne 19. prosince 2017 o státním rozpočtu České republiky na rok 2018; Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

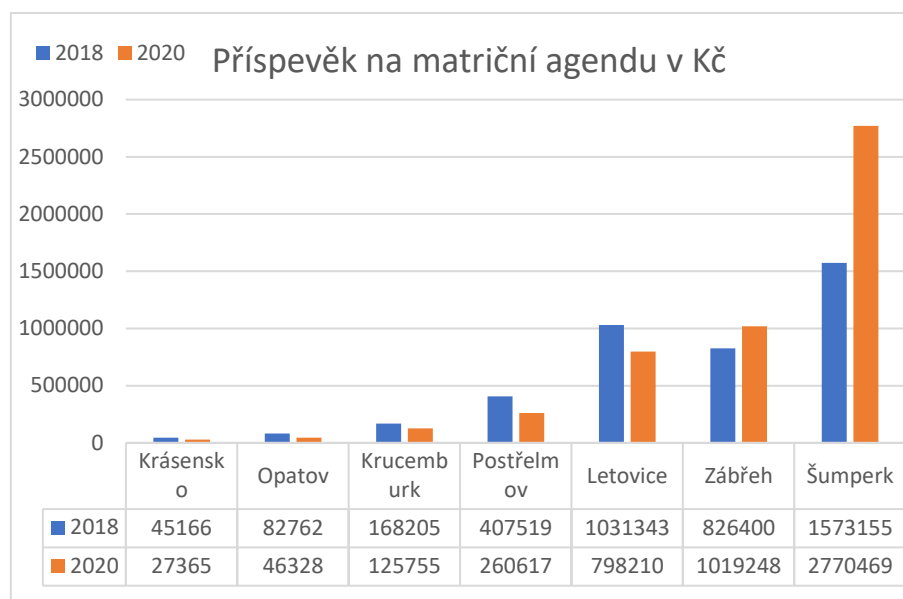
Obec	Zápis do knihy narození	Zápis do knihy úmrtí	Zápis do knihy manželství či partnerství	Určení otcovství
Krásensko	0	0	2	1
Opatov	0	1	2	0
Krucemburk	0	10	12	4
Postřelmov	1	14	18	8
Letovice	1	159	49	39
Zábřeh	3	160	136	95
Šumperk	915	879	129	324

Tabulka 4.4 Počet úkonů v roce 2018 ve vybraných obcích, vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Příspěvek na výkon státní správy 2018 a 2020

Úkon	Částka
Zápis v knize narození	690 Kč
Zápis v knize manželství nebo partnerství	2 760 Kč
Zápis v knize úmrtí	920 Kč
Určení otcovství	209 Kč

Tabulka 4.5 Příspěvky na jednotlivé úkony, vlastní zpracování, zdroj: Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020

Z grafu 4.5 je zřejmé, že obce se správním obvodem matričního úřadu menším jak 10 000 obyvatel, měly příjmy na výkon matriční agendy vyšší do roku 2019. Je to dáno skutečností, že se příspěvek počítal podle správního obvodu. Od roku 2020 jsou vyšší příspěvky v obcích nad 10 000, a to z důvodu vysokého množství prvozápisů.

Graf 4.5 Příspěvek na matriční agendu ve vybraných obcích, vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Příspěvek na výkon státní správy 2018 a 2020.

Dle výpočtu (4.1), provedeného podle vzorce (3.1) a koeficientů pro rok 2018, je zřejmé, že obci Postřelmov, které se příspěvek snížil, bylo v roce 2018 poskytnuto 407 519 Kč. V roce 2020 se koeficienty změnily a pokud by se nepřičetly finance za úkony, obci by byly poskytnuty finance ve výši 195 695 Kč, viz výpočet (4.2). Pomocí statistických dat z roku 2018 byly k tomuto základu připočteny příspěvky na úkony. Obci Postřelmov je na rok 2020 navržen příspěvek ve výši 260 216 Kč, viz (4.3).

$$\frac{15415649,93}{142,3608980 + \sqrt{(3,815)}} \cdot 3,815 = 407518,8683 \cong 407519 \text{ Kč} \quad (4.1)$$

$$\frac{15415649,93}{293,6217957 + \sqrt{(3,752)}} \cdot 3,752 = 195\,695,4684 \cong 195\,695 \text{ Kč} \quad (4.2)$$

$$195\,695,4684 + (1 \cdot 690) + (14 \cdot 920) + (18 \cdot 2\,760) + (8 \cdot 209) = 260\,617,4684 \cong \mathbf{260\,617 \text{ Kč}} \quad (4.3)$$

Největší nárůst příspěvku na matriční činnost zaznamenalo, z vybraných obcí, město Šumperk, a to o 1 197 314 Kč. Důvodem mnohem většího nárustu financí než v Zábřehu, je fakt, že v Šumperku sídlí porodnice, která je využívána i obyvateli z ORP Zábřeh. Šumperk je

obcí s rozšířenou působností, tudíž se příspěvek na matriční činnost počítá jiným způsobem, viz kapitola 3.1.2. V roce 2018 se příspěvek, vypočítaný pomocí rovnic (4.4),(4.5) a (4.6), rovnal 1 573 155 Kč. Ve výpočtech jsou použity koeficienty z tabulky 4.3.

$$\frac{6129265,023}{168,8758661 + \sqrt{(42,620)}} \cdot 42,620 = 1\,489\,298,304 \cong \quad (4.4)$$

$$\cong 1\,489\,298\text{ Kč}$$

$$5139,84778 \cdot \left(1 - \frac{26,305}{42,620}\right) \cdot 42,620 = 83\,856,61653 \cong \quad (4.5)$$

$$\cong 83\,857\text{ Kč}$$

$$1\,489\,298,304 + 83\,856,61653 = 1\,573\,154,921\text{ Kč} \cong \quad (4.6)$$

$$\cong \mathbf{1\,573\,155\text{ Kč}}$$

Na rok 2020 je navrhován příspěvek 2 770 469 Kč. Výpočty (4.7) a (4.8) jsou dle vzorců na výpočet příspěvku pro ORP a jsou použity koeficienty z tabulky 4.3. V rovnici (4.9) je zohledněna výkonová část příspěvku na matriční činnost.

$$\frac{6129265,023}{310,160705 + \sqrt{42,462}} \cdot 42,462 = 821\,849,5731 \cong \quad (4.7)$$

$$\cong 821\,850\text{ Kč}$$

$$5139,847748 \cdot \left(1 - \frac{25,957}{42,462}\right) \cdot 42,462 = 84\,833,18708 \cong \quad (4.8)$$

$$\cong 84\,833\text{ Kč}$$

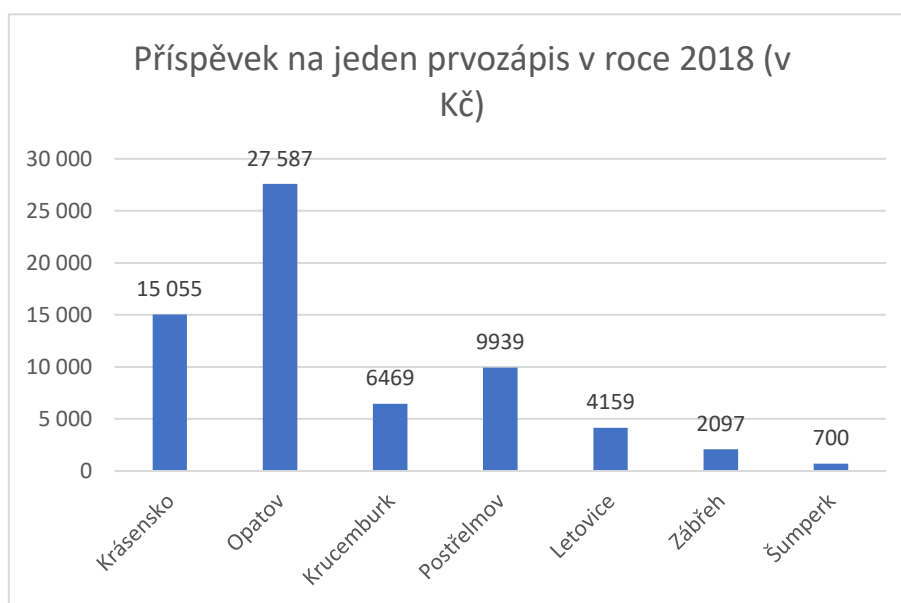
$$821\,847,5731 + 84\,833,18708 + (915 \cdot 690) + \quad (4.9)$$

$$+ (879 \cdot 920) + (129 \cdot 2760) + (324 \cdot 209) =$$

$$= 2\,770\,468,76\text{ Kč} \cong \mathbf{2\,770\,469\text{ Kč}}$$

Po srovnání je zřejmé, že obcím, ve kterých počet obyvatel nepřesáhl 10 000 obyvatel, jsou poskytovány nižší příspěvky na matriční činnost než roky předešlé. Naopak obcím s počtem

obyvatel nad 10 000 jsou poskytnuty finance vyšší. Do roku 2019 byly poskytovány příspěvky pouze podle správního obvodu, tudíž menším obcím vycházel obnos na jeden prvozápis mnohem vyšší než obcím větším. Bylo to dáno množstvím zápisů, kterých v menších obcích nebylo moc. Například pro obec Opatov vycházel příspěvek na jeden prvozápis 27 587 Kč, naopak v Šumperku 700 Kč, viz graf 4.6. Z tohoto důvodu byla změna financování matričních úřadů nezbytná.

Graf 4.6 Příspěvek na jeden prvozápis v roce 2018, vlastní zpracování, zdroj: MVČR: Příspěvek na výkon státní správy 2018.

4.3 Návrh na optimalizaci sítě matričních úřadů

Provedením optimalizace matričních úřadů, navrhnuté Ministerstvem vnitra České republiky, by bylo financování výkonu matriční agendy ovlivněno. Bylo by zrušeno 445 matričních úřadů se správním obvodem o velikosti 835 898.¹¹⁹

V analýze výkonu matriční agendy byla sledována dostupnost veřejné správy, která by při rušení některých matričních úřadů byla důležitým aspektem. Pro její vyjádření vznikl obecný index dostupnosti k místně příslušným úřadům, vyjadřován v procentech, jenž bere v úvahu časovou i vzdálenostní náročnost dopravy k určitému úřadu. Pokud není dostupnost časově ani vzdálenostně náročná, index=100 %. Právým opakem, kdy index=0 %, je, pokud se jedná o vzdálenost k úřadu minimálně 70 km a časovou náročnost minimálně 70 minut. Dle analýzy z let 2014-2016 mají matriční úřady nejlepší dostupnost ve srovnání s úřady jiných působností.

¹¹⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: Návrh na optimalizaci sítě matričních úřadů v ČR [online]. MVČR, poslední změna 27.7.2018 12:59 [cit. 24.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/informace-k-optimalizaci-matricnich-uradu-v-cr.aspx>

100 %-ní dostupnost mají lidé z těch obcí, kde matriční úřady sídlí. Nejvíce obcí má však index dostupnosti v rozmezí 90-95 %, kdy je matriční úřad vzdálen asi 5 km a cesta autem na úřad trvá zhruba 4 minuty. Nejnižší index dostupnosti je, dle analýzy MVČR, roven 49,4364 %. Jedná se o Město Libavá se sídlem matričního úřadu ve Šternberku. Následující rovnice (4.10) je používána pro výpočet indexu dostupnosti a je v ní zohledněn parametr i , který je vyjadřován pomocí rovnice (4.11), kde t je čas v minutách a s je vzdálenost v km.

$$p(\%) = 100 - (1,2975037 \cdot i) \quad (4.10)$$

$$i = t + \sqrt{s} \quad (4.11)^{120}$$

Obec Svěbohov je ve správním obvodu matričního úřadu města Zábřeh. Cesta k matričnímu úřadu je vzdálena 6,7 km a trvá zhruba 9 minut. Index dostupnosti obce Svěbohov je roven 85 %, viz výpočty (4.12) a (4.13).

$$9 + \sqrt{6,7} = 11,588435821109 \quad (4.12)$$

$$\begin{aligned} 100 - (1,2975037 \cdot 11,588435821109) &= \\ &= 84,963961644899 \cong \mathbf{85 \%} \end{aligned} \quad (4.13)$$

Optimalizace matričních úřadů byla navržena z důvodu malého zatížení některých matričních úřadů. Rušení úřadů by se týkalo obcí s matričním úřadem, kde je průměrný počet zápisů v matričních knihách menší nebo roven dvaceti za rok. Úřady, kvůli kterým by se zhoršila dostupnost, by zrušeny nebyly. Pro návrh na optimalizaci byla sledována místa, která jsou často využívána pro konání svateb. O matričních úřadech, kde bylo učiněno alespoň 10 zápisů v knize manželství či partnerství, by se rozhodovalo jednotlivě. Matriční úřady v obcích s pověřeným úřadem a v obcích s rozšířenou působností by byly ponechány automaticky.¹²¹

Možný problém by nastal jako následek rušení úvazků v obcích se zrušeným matričním úřadem. Kvůli přenesené matriční činnosti na větší úřady by museli být zaměstnání noví, řádně

¹²⁰ MVČR: *Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016* [online]. MVČR [cit. 24.3.2020]

¹²¹ MVČR: *Návrh na optimalizace sítě matričních úřadů v ČR* [online]. MVČR [cit. 24.3.2020]

zaškolení pracovníci. Je možné, že by na těchto úřadech nebyla dostatečná kapacita, vybavenost. Návrh na optimalizaci zatím nebyl přijat.¹²²

---

¹²² MVČR. *Návrh na optimalizace sítě matričních úřadů v ČR* [online]. MVČR [cit. 24.3.2020]

5 Závěr

Bakalářská práce je věnována vývoji matrik a současnému financování. Matriční evidence byla započata již ve 3. století našeho letopočtu, v období, kdy byly zakládány fary. V průběhu následujících staletích byly matriky rozděleny dle typů. Jedná se o matriky církevní, civilní a vojenské. Pro dnešní podobu matričních úřadů v České republice byl nejdůležitější zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách, kterým byla zrušena platnost předpisů, které nařídil Josef II. v 18. století. Dnes je fungování matričních úřadů upraveno zákonem č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V první části bakalářské práce byla využita deskripce a některé části byly konzultovány s matrikářkami města Zábřeh.

Financování matričních úřadů prošlo v roce 2020 změnou. Do roku 2019 bylo financování matriční agendy prováděno prostřednictvím příspěvku na výkon státní správy dle velikosti správního obvodu a správního centra obce a podle toho, zda se jednalo o obec s přenesenou působností, s pověřeným obecním úřadem nebo s rozšířenou působností. Financování matriční činnosti v hlavním městě Praze bylo prováděno podle zvláštního postupu. Od roku 2020 je příspěvek na výkon matriční agendy počítán kombinací výpočtu, jenž byl prováděn do roku 2019 a výkonové části příspěvku, jež spočívá v ocenění jednotlivých matričních úkonů. V této kapitole jsou výpočty příspěvků na matriční činnost ukázány na jednotlivých typech obcí. S výkonem matriční činnosti se pojí i správní poplatky. Některé z nich jsou v této kapitole uvedeny. Pro vypracování byla využita metoda deskripce a výpočtu, primárně zde byly použity právní předpisy a dokumenty Ministerstva vnitra České republiky a dalších orgánů.

Výsledkem bakalářské práce je analýza a srovnání financování matričních úřadů do roku 2019 a financování v roce 2020, provedena v praktické části. Výstupem srovnání je zjištění, že v roce 2018 bylo poskytováno více financí na jeden prvozápis menším obcím. Největší obnos z vybraných obcí, 27 587 Kč na jeden prvozápis, bylo poskytnuto obci Opatov, kde počet obyvatel nedosahoval 1 000. Naopak městu Šumperk, s více jak 30 000 obyvateli, bylo poskytnuto 700 Kč na jeden prvozápis. Nespravedlivé financování bylo zapříčiněno odlišným počtem zápisů v jednotlivých obcích. V roce 2020 je již financování hospodárnější. Je to dáno menším základem příspěvku, ke kterému jsou přičítány finance za úkony. Největší změnu ve výši příspěvku zaznamenalo město Šumperk, kterému bylo poskytnuto zhruba o 1 mil. Kč více než v roce 2018. Pro zpracování této části bakalářské práce byly použity metody analýzy

a komparace. Využity zde byly dokumenty Ministerstva vnitra České republiky a Zastupitelstva hlavního města Prahy.

Pro výpočty byla nejčastěji použita data města Zábřeh z důvodu osobních konzultací na matričním úřadě.

Seznam použitých zdrojů

ODBORNÉ KNIHY

BONDY, Ruth. *Rodinné dědictví: Jména Židů v Čechách a na Moravě*. 1. vyd. Praha: nakl. Franze Kafky, 2006. 208 s. ISBN 80-86911-06-3

ČAPKA, František. *Dějiny zemí Koruny české v datech*. 1. vyd. Praha: Libri, 1998. 815 s. ISBN 80-85983-51-6

FRANZEN, August. *Malé dějiny církve*. 3. vyd. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. 398 s. ISBN 80-7195-082-3

HENYCH, Václav. *Zákon o matrikách s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 349 s. ISBN 978-80-7380-525-8

JANÍČKOVÁ, Eva. *Historie svateb od nejstarších dob po současnost*. 1. vyd. Praha: EPOCH, 2012. 164 s. ISBN 978-80-7425-143-6

KAPRAS, Jan. *Manželské krávo majetkové dle českého práva majetkové*. Praha: Král. čes. společ. nauk. 1908. 85 s.

KNAPP, Karel a Zdeňka Vaňková. *Komentář k zákonu o matrikách a k zákonu o užívání a změně jména a příjmení*. 1. vyd. Praha: Orbis. 1956. 375 s.

KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2019. 536 s. ISBN 978-80-7400-727-9

MAREČKOVÁ, Marie. *Příručka praktické genealogie: Jak sestavit rodokmen*. 1. vyd. Praha-Litomyšl: Paseka, 2004. 192 s. ISBN 80-7185-662-2

PETERKA, Josef. *Cesta k rodinným kořenům aneb Praktická příručka občanské genealogie*. 1. vyd. Praha: Libri, 2016. 373 s. ISBN 978-80-7277-207-7

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0

ŘIČAR, Kristoslav. *Občanská genealogie: základy rodopisné práce*. 1. vyd. Praha: I. Železný, 2000. 136 s. ISBN 80-240-1080-1

1) SCHELLE, Karel a Jaromír TAUCHER. *Encyklopedie českých právních dějin, K-M*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 1. vyd. 878 s. ISBN 978-80-7380-602-6

2) SCHELLE, Karel a Jaromír TAUCHER. *Encyklopedie českých právních dějin, Pa-Právní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 1. vyd. 934 s. ISBN 978-80-7418-265-5

SLÁDEČEK, V., O. POUPEROVÁ a kolektiv. *Správní právo-zvláštní část*. Praha: Leges, 2011. 416 s. ISBN 978-80-87212-80-6

TRETERA, Jiří Rajmund. *Stát a církev v České republice*. 1. vyd. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství. 2002, 156 s. ISBN 80-7192-707-4

ÚZ: *Vnitřní správa*. Ostrava: Sagit, 2019. 240 s. ISBN 978-80-7488-373-6

VESELSKÁ, Dana. *Necht' mu Bůh dá vyrůst: narození dítěte v kultuře a zvycích českých a moravských Židů*. Praha: Židovské muzeum, 2009. 311 s. ISBN 978-80-86889-94-8

VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2016. 130 s. ISBN 978-80-248-3988-2

ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY A OSTATNÍ

MĚSÍČKOVÁ, Ivana. *Matriky a jejich historický vývoj*. Plzeň, 2012. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická, Katedra filozofie.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016*. [online]. MVČR, poslední změna 27.7.2018 13:00 [cit. 2.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/analyza-vykonu-matricni-agendy-v-letech-2014-az-2016.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Analýza výkonu matriční agendy v letech 2014-2016: Manažerské shrnutí (z verze k 12.4.2018)* [online]. MVČR, poslední změna 14.6.2018 14:43 [cit. 24.3.2020]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/gdpr/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=22130563>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Informace o návrhu změny financování agendy matričních úřadů* [online]. MVČR, poslední změna 27.7.2018 13:07 [cit. 24.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/informace-o-navrhu-zmeny-financovani-agendy-matricnich-uradu-v-cr.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Návrh na optimalizace sítě matričních úřadů v ČR* [online]. MVČR, poslední změna 27.7.2018 12:59 [cit. 24.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/informace-k-optimalizaci-matricnich-uradu-v-cr.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2015* [online]. MVČR, poslední změna 22.9.2015 7:14 [cit. 6.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2015.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2016* [online]. MVČR, poslední změna 28.12.2015 15:21 [cit. 6.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2016.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. MVČR: *Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2017* [online]. MVČR, poslední změna 7.10.2016 7:42 [cit. 6.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2017.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2018* [online]. MVČR, poslední změna 15.9.2017 11:56 [cit. 6.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prispevku-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2018.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Návrh příspěvku na výkon státní správy pro rok 2020* [online]. MVČR, poslední změna 23.9.2019 16:12 [cit. 6.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2020.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Příspěvek na výkon státní správy na rok 2020: příručka pro obce* [online]. MVČR, poslední změna 7.1.2020 10:55 [cit. 8.2.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prispevek-na-vykon-statni-spravy-na-rok-2020-prirucka-pro-obce.aspx>

NÁRODNÍ ARCHIV ČESKÉ REPUBLIKY. *NAČR: Matriky židovských náboženských obcí v českých krajích* [online]. NAČR, 1999 [cit. 5.2.2020]. Dostupné z: <http://web.nacr.cz/pomucky/data/100000010/0167/ap.pdf>

RADA MĚSTA ZÁBŘEH. *RMZ: Usnesení z 42. jednání RM konané dne 28.8.2012 a 29.8.2012* [online]. RMZ, 2012 [cit. 21.4.2020]. Dostupné z: https://www.zabreh.cz/assets/File.ashx?id_org=18942&id_dokumenty=6992

Regulation (EU) 2016/1191 of the European parliament and of the Council of 6 July 2016 on promoting the free movement of citizens by simplyfying the requirments for presenting certain public documents in the European Union and amending Regulation (EU) No 1024/2012. In: *Official Journal of the European Union*. 2016, OJ L 200, p. 1-135. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1191&qid=1585931773786&from=EN>

Vyhláška č. 207 ze dne 8. června 2001, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 77, s. 4289-4536. Dostupný také z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=207/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy, ISSN 1211-1244

Zákon č. 301 ze dne 2. srpna 2000 o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 85, s. 4107-4123. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3473>, ISSN 1211-1244

Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 215, s. 11415-11501. Dostupný také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4519>, ISSN 1211-1244

Zákon č. 355 ze dne 4. prosince 2019 o státním rozpočtu České republiky na rok 2020. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2019, částka 149, s. 3610-3682. Dostupný také z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_2019-355_Zakon-o-statnim-rozpoctu-Ceske-republiky-na-rok-2020.pdf, ISSN 1211-1244

Zákon č. 474 ze dne 19. prosince 2017 o státním rozpočtu České republiky na rok 2018. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 171, s. 5682-5752. Dostupný také z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_2017-474_Zakon-o-statnim-rozpoctu-Ceske-republiky-na-rok-2018.pdf, ISSN 1211-1244

ZASTUPITELSTVO HLAVNÍHO MĚSTRA PRAHY. *ZHMP: Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 31/I ze dne 30.11.2017* [online] ZHMP, poslední změna 1.12.2017 11:23 [cit. 12.4.2020]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/64/fe/2c/2558032_834843_Usneseni_Zastupitelstva_HMP_c._31_1_ze_dne_30._11._2017.pdf

ZASTUPITELSTVO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. ZHMP: *Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 12/37 ze dne 12.12.2019* [online]. ZHMP, poslední změna 6.1.2020 15:48 [cit. 12.4.2020]. Dostupné z: http://www.praha.eu/file/3093189/Usneseni_ZHMP_ze_dne_12._12._2019.pdf

Seznam zkratk

Ministerstvo vnitra České republiky	MVČR
Matriční úřad	MÚ
Národní archiv České republiky	NAČR
Obec s rozšířenou působností	ORP
Rada města Zábřeh	RMZ
Velikost správního centra	SC
Velikost správního obvodu	SO
Zastupitelstvo hlavního města Prahy	ZHMP

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke dvě vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohou jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Svěbohově dne 15.5.2020

Kateřina Kolářová
jméno a příjmení studenta